

Fırsatlar Sunar

Çağdaş Eğitim Sisteminde Öğrenci Kişilik Hizmetleri Ve Rehberlik

Eğitim, bireyin yaşamının önemli bir bölümünü kapsayan, çok yönlü bir süreçtir.

Eğitim sürecinde, çeşitli bilgi ve becerilerin kazanılmasının yanısıra, olumlu tutum ve davranışların, farklı bakış açılarının, yaratıcılığın, düşünme yeteneğinin geliştirilmesi de önem taşıyan unsurlardır.

Bireylerin çağdaş bir anlayışla eğitilmesi ve öğrenmenin yaşam boyu olduğu ilkesinin benimsetilmesi, tüm toplumun uyum içinde gelişimini sürdürmesi için ön koşuldur

Eğitim Nedir?

Farklı bakış açılarına göre birçok tanımı yapılmış olmasına rağmen herkes tarafından kabul gören tek bir tanım bulunmamaktadır.

Belirli bir bilim dalında, belli bir konuda bilgi ve beceri kazandırma, yetiştirme ve geliştirme işi.

Eğitim Nedir?

Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme süreci (TDK)

Genel olarak eğitim; bireylere kendi yaşantıları yoluyla istendik davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanmaktadır.

Eğitim Nedir?

Geleneksel eğitim, öğrenciye bilgi yükleyerek sadece zihinsel gelişime önem veren amaç içerisinde olmuştur.

Bu bağlamda geleneksel eğitimin işlevi, öğretim ve yönetim olarak görülmüştür.

Eğitim Nedir?

Çağdaş eğitim anlayışında, öğrencileri bilgi yüklenen değil, öğrenciyi merkeze alan, öğrenmeyi öğrenen, kişilikleri gelişmiş, yeteneklerini kullanan, ilgi ve değerlerinin farkında olan, problem çözebilen, analiz ve sentez yapabilen, akılcı, yaratıcı, yapıcı, sorgulayan, şüpheci, duygu ve düşünceleri dengeli , sevgi dolu, hoşgörülü, ulusal ve evrensel değerlere saygılı vatandaşlar olarak gelişmelerini sağlamak gerekir

Eğitim Nedir?

Eğitimin temel amacı, bireylerin sahip oldukları tüm potansiyelleri en üst düzeyde geliştirmek, onların kendileri ve içinde yaşadıkları toplumun uyumlu ve üretken bireyleri olmalarına yardımcı olmak, kısaca onları yaşamla baş edebilecek becerilerle donatmaktır.

Eğitim Nedir?

Öğretim ve yönetim gibi iki boyuttan oluşan “klasik” eğitim anlayışı zamanla değişmiş ve “öğrenci kişilik hizmetleri” üçüncü bir boyut olarak eklenmiştir.

Çağdaş Eğitimde Öğrenci Kişilik Hizmetlerinin Yeri

Teknolojik gelişmeler ve toplumsal sosyal yapıda zamanla meydana gelen değişimler eğitim sistemine de yansımış ve birçok değişime neden olmuştur.

Geleneksel eğitim anlayışı “*öğretmen ve program merkezli*” iken

Çağdaş eğitim anlayışı öğrenciyi merkeze alan “*öğrenci merkezli eğitim*” daha yaygın bir şekilde kabul görmüştür.

Çağdaş Eğitimde Öğrenci Kişilik Hizmetlerinin Yeri

Öğrenci merkezli eğitim, öğrenciyi bireysel farklılıkları olan değerli varlıklar olarak görerek, öğrenciye zengin eğitim ortamları hazırlama ve onunla birebir ilgilenmeyi gerektirir.

Çağdaş eğitimin amacı, bedensel, ruhsal ve sosyal açıdan uyumlu bireyler yetiştirmektir.

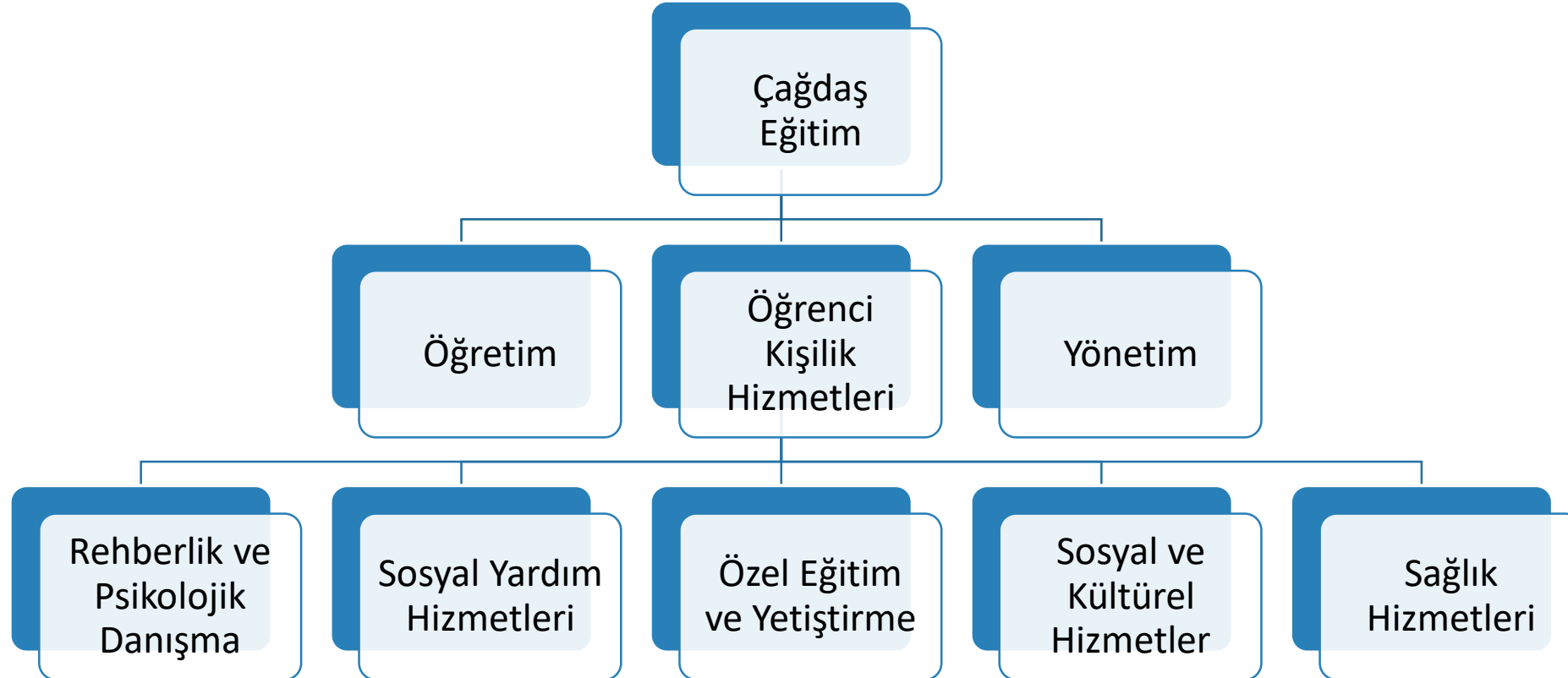
Çağdaş Eğitimde Öğrenci Kişilik Hizmetlerinin Yeri

Klasik öğretmen ve program merkezli eğitim anlayışı, doğal olarak öğretimi vurgulamış ve öğrenciyi bazı bilgilerin öğretilmesi gereken bir varlık olarak ele almıştır.

Öğretim hizmetleri yoluyla daha çok bireyin zihinsel ve entelektüel gelişimine vurgu yapmıştır.

Ancak zamanla insanın sadece zihinsel bir varlık olmadığı bunun yanında duygusal ve sosyal bir varlık olduğu gerçeği giderek, daha fazla kabul görmeye ve vurgulanmaya başlanmıştır.

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Öğretim: Belirli bir alanda bilgi, beceri ve tutum kazandırmaya yönelik etkinliklerdir.

Yönetim: Eğitim kurumunu amacına yönelik olarak yaşatma, öğretim ve kişilik hizmetlerini eşgüdümleme ve yürütme etkinlikleridir.

Öğrenci kişilik hizmetleri: Bireysel farklara ve gereksinimlere cevap veren çabalar, tutumlar, davranışlar, değerler, duygular ve kişisel amaçlarla ilgili olarak bireye ağırlık veren etkinlikleri kapsar.

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Öğrenci Kişilik Hizmetleri, çağdaş eğitim sisteminin öğrencilere sunduğu önemli hizmetlerinden biridir.

Çağdaş eğitimin amaçlarına ulaşmak ve eğitimin işlevini gerçekleştirmek üzere örgün eğitimde okulun yapısı da değişmiş, öğretim ve yönetim hizmetlerinin yanında öğrenci kişilik hizmetleri yer almıştır.

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Geleneksel Eğitim Anlayışı:

Geleneksel eğitimde öğrenci pasiftir.

Sadece zihinsel gelişimin üzerine odaklanan anlayıştır.

Öğretimin merkezinde öğretmen vardır.

Geleneksel eğitim anlayışının merkezinde öğretim ve yönetim hizmetleri vardır.

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Çağdaş Eğitim Anlayışı:

Çağdaş eğitimin merkezinde öğrenci vardır.

Çağdaş eğitim anlayışı bireyi her yönüyle kendisi ve toplumu için en iyi şekilde geliştirilmesini amaç edinir.

Çağdaş eğitimin amacı öğrencilerin psikolojik, sosyal, fiziksel yönlerden sürekli bir şekilde bir bütün olarak gelişmelerine, toplumla uyum içinde mutlu ve üretken kişiler olarak yetişmelerine yardım etmektir.

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Bu bağlamda öğrencinin eğitim ve öğretim aktivitelerinden maksimum düzeyde yararlanabilmesi için okul bünyesinde geleneksel öğretim ve yönetim faaliyetlerinin dışında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin içinde bulunduğu **“öğrenci kişilik hizmetleri”** nin yer alması çağdaş eğitim anlayışında zorunlu hale gelmiştir.

Çağdaş Eğitimin Boyutları

Öğrenci kişilik hizmetlerinin amacı, her düzeydeki okul ve eğitim kurumlarında, öğrencinin sağlıklı, mutlu ve üretken bir kişilik geliştirmesine katkıda bulunmaktır.

Öğrenci, kişilik hizmetleri, okulun düzeyi, olanakları ve bulunduğu çevreyi göz önüne alarak düzenlenmektedir.

Öğrenci Kişilik Hizmetleri

Sağlık Hizmetleri

Sosyal Yardım Hizmetleri

Rehberlik Hizmetleri

Özel Eğitim ve Özel Yetiştirme Hizmetleri

Sosyal ve Kültürel Hizmetler

1. Sağlık Hizmetleri

Teşhis ve sevk, bulaşıcı hastalıklar ve korunma yolları, sağlıkla ilgili önlemler, sağlık eğitimi, ilaç sağlama, sağlık kontrolleri gibi faaliyetlerden oluşmaktadır. Buradaki amaç öğrencilerin sağlıklarını korumak ve olası sağlık sorunlarını önlemektir.

2. Sosyal Yardım Hizmetleri

Burs, barınma, yemek, maddi yardım sağlama, ulaşım hizmetleri, ek iş bulma gibi faaliyetlerden oluşmaktadır.

3. Özel Eğitim ve Özel Yetiştirme Hizmetleri

Başarısızlığı giderici önlemler alınması, öğrenme güçlüğü çekenlerin iyileştirilmesi, özel ilgi ve yeteneklerin geliştirilmesi gibi faaliyetlerden oluşmaktadır.

Bu alana ihtiyaç duyulmasının sebebi öğrenci kapasitelerinin ve öğrenme hızlarının farklı olmasıdır.

4. Sosyal ve Kültürel Hizmetler

Bu alan da boş zamanların değerlendirilmesi, spor faaliyetleri, sanat gibi alanlarda çeşitli etkinlikleri planlama ve yürütme, adaptasyon, sosyalleşme gibi faaliyetlerden oluşmaktadır.

5.Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri

Öğrenciye sunulan psikolojik yardım süreçlerini kapsar.

Psikolojik danışma, oryantasyon, müşavirlik, bireyi tanıma, bilgi toplama ve yayma, araştırma ve değerlendirme, izleme ve değerlendirme, çevre ve aile ilişkileri, sevk gibi faaliyetlerden oluşmaktadır.

Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Nedir?

Fiziksel ve toplumsal yaşamla ilgili olgulardan kaynaklanan sorunların ve bunlara bulunan çözüm yollarının tanıtılması ve karşılaşılabilecek yeni sorunlara çözüm bulabilme becerilerinin geliştirilmesidir.

Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Nedir?

Rehberliğin anlamı üzerinde değişik görüşler ortaya konmuş ve çeşitli tanımları yapılmıştır.

Rehberlik, bireyin problemlerini çözebilmesi , bağımsız hale gelebilmesi ve içinde yaşadığı toplumun sorumlu ve üretken bir üyesi olabilmesi için sağlanan bir yardım sürecidir.

Rehberlik, bireyin gizil güçlerini anlaması ve bunların toplumsal fırsatlarla ilişkilendirmesi, toplumda uyum içinde yaşaması için bireye yapılan sistematik ve profesyonel bir yardımdır.

Rehberlik, bireyin kendini anlaması, yaşama uyumunu bozmadan kendini yönelebilmesi amacıyla sağlanan yardım sürecidir.

Rehberlik, bireyin kendini ve çevresini tanımasına ve anlamasına yardım etme sürecidir.

Rehberlik, bireye kendini anlaması çevredeki olanakları tanıması ve doğru kararlar vererek kendini gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel yardım sürecidir.

Rehberliğin Temel Taşları

1. Rehberlik süreci sürekli dir ve bireyin yaşadığı her yerde vardır.
2. Rehberlik, bireye yardım etme işidir. Rehberlik yardımı, psikolojik bir yardımdır. Rehberliğin psikolojik bir yardım olma özelliği onu başka yardım hizmetlerinden belirgin bir biçimde ayırır. Buna göre rehberlik yardımı, bir yol gösterme, öğüt verme yardımı değildir.

Rehberliğin Temel Taşları

3. Rehberlik yardımı, bireye dönüktür ve bireyin gizil potansiyellerini ortaya çıkarmayı amaçlar.
4. Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır ve çalışmalarının dayandığı bilimsel ilkeler ve yöntemler vardır.
5. Rehberliğin özü, bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir.

Rehberliğin Temel Taşları

6-Rehberlik bir süreçtir. Rehberlik bir anda olup biten bir iş değildir. Rehberlik hizmetleri süreklidir, sadece okulda değil insanın bulunduğu her yerde vardır.

7-Rehberlik bireye yardım etme sürecidir.

8- Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır.

Rehberliğin Amacı

Bireyin kendini tanıması ve anlamasına yardım

Bireyin problemlerini çözmesine yardım

Potansiyeli en üst düzeye taşıma

iç ve dış uyumu sağlama

Kendini gerçekleştirmeye yardım

Rehberliğin Amacı

Rehberlik hizmetlerinin temel amacı, bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir.

1-Kendini tanıma: Bireyin beden ve zihin yeteneklerini fark etmesi, güçlü ve zayıf yönlerini, hoşlandığı ve hoşlanmadığı etkinlikleri, psikolojik ihtiyaçlarını, tutum ve değerlerini anlaması ve bunları kabul etmesidir. Bireyin kendini tanımasına yardımcı olmak, rehberliğin öncelikli amaçlarından birisidir.

Rehberliğin Amacı

2-Çevresinde kendisine açık olan fırsatları öğrenmesine yardımcı olma: Bireyin yetenek, ilgi, değer ve kişilik özelliklerine uygun; okul, program ve meslekler hakkında bilgi vermedir. Tabi önemli olan bireye uygun alanların farkına vardırmasıdır. Bu alt amaç rehberliğin ikinci işlevidir.

3-Çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapma: Birey kendini tanıyıp, çevresinde kendisine açık olan fırsatları fark ettikten sonra bunlar arasında uyum kurmasıdır.

Rehberliğin Amacı

4-Kapasitelerini geliştirme (Gizil güçlerini geliştirme):Doğuştan bireyde var olan fakat gün yüzüne çıkmayan, donuk kalan özelliklerin geliştirilmesidir.

Rehberliğin Amacı

Maslow'a göre insanın en yüksek düzeydeki ihtiyacı olan kendini gerçekleştirme, insan davranışlarına yön veren ana güdü olarak vurgulanmaktadır. Carl Rogers, kendini gerçekleştirme ile aynı anlama gelen 'tam verimlilik', 'tam kapasite ile fonksiyonda bulunma' kavramlarını kullanmıştır.

Kendini Gerçekleştirmekte Olan Birey;

Yalnız kalabilme gücüne sahiptir.

Kendisini ve çevresini olduğu gibi kabul eder (spontan, içten, doğal olma, olduğu gibi görünme, maske kullanmama).

Empati kurabilir.

Gelişmiş bir mizah dünyasına sahiptir.

Dışsal güdülenme yerine daha çok içsel güdülenmeye sahiptir.

Bazen savunma mekanizmalarına başvurur (sürekli başvurmaz).

Demokrat bir kişilik yapısına sahiptir.

Kendisine ve başkalarına saygı duyar.

Eleştirilmekten kaçınmaz.

Kendini Gerçekleştirmekte Olan Birey;

Hatalarını ve eksiklerinin farkındadır. Hatalarını düzeltmeye çalışır.

Değişimcidir, yenilikçidir, planlıdır, verimlidir, üretkendir, aktiftir.

Yaşamı geçmişten çok, geleceğe dönüktür.

Amaç ile araç arasındaki ayrımı yapabilir.

Yaşamdan gerçekten doyum alır- zevk alır.

Takdir edilmekten dolayı şırmarmaz, takdir etmekten kaçınmaz.

Sosyal çevresine karşı duyarlıdır.

Toplumsal kurallara ve ahlaki değerlere saygılıdır.

Karar verme becerileri gelişmiştir. Sağlıklı ve akılcı kararlar alabilir.

Rehberlik

The diagram consists of a large blue oval containing a smaller white oval. The white oval is positioned in the lower-right quadrant of the blue oval. The text 'Rehberlik' is centered at the top of the blue oval, and the text 'Psikolojik Danışma' is centered within the white oval.

Psikolojik
Danışma

REHBERLİĞİN İLKELERİ

- **İnsancıdır**

İnsan hak ve sorumlulukları ile yakından ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.

- **Gönüllülük**

- **Öğrenci merkezli**

- **İşbirliği**

- **Öğrenciyi tüm yönleriyle tanıma**

- **Gizlilik**

- **Faydalanmak isteyenlere sunulur**

- **Okulun amaç ve ihtiyacına göre değişir**

- **Rehberlik hizmetleri planlı programlı profesyonelce yapılır.**

- **Rehberlik eğitimden ayrılmaz bir parçadır.**

- **Rehberlik hizmetleri, birey adına karar vermez.**

REHBERLİK NE DEĞİLDİR?

- Bireye tek yönlü olarak doğrudan doğruya yapılan bir yardım değildir.
- Rehberlik hizmetlerinin temelinde bireye acıma duygusuyla yaklaşmak, onun sorunlarının onun adına çözmek gibi bir anlayış yoktur.
- Rehberlik, bireyin sadece duygusal yanı ile ilgilenmez.
- Rehberlikte kullanılan bütün yöntemler ve teknikler amaç değil araçtır.

REHBERLİK NE DEĞİLDİR?

- Rehberlik hizmetleri bir ders değildir.
- Rehberlik bir disiplin görevi değildir, rehberlik yargılanmaz ve ceza vermez.
- Her türlü sorunu anında çözebilen sihirli bir güce sahip değildir.
- Rehberlik hizmetleri sadece «sorunlu» öğrencilerle ilgilenmez.

REHBERLİĞİN KAPSAMI

- Rehberlik hizmetleri, öğrencinin her yönüyle gelişmesini ve böylece kendini gerçekleştirmesini amaçlayan psikolojik yardım hizmetlerini kapsadığı için bu hizmetlerin bir bütünlük içinde verilmesi gereği önem taşır
- Bir okulda ,öğrencilere dönük yapılması gereken rehberlik hizmetlerinden söz edelim. Bu hizmetleri aşağıdaki şekilde şematize edebiliriz

Rehberliğin İlkeleri

- 1.İnsanın değ rliliği ilkesi : Her insan yaşı, cinsi, dini, dili, ırkı ne olursa olsun değ rlidir.
- 2.Rehberliğin temelinde insan hak ve sorumlulukları ile ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.
- 3.Rehberlik hizmetlerinde  đrenci ile ilgili herkesin anlayış ve işbirliği içinde çalışması gerekir.
- 4.Rehberlik anlayışı, her türlü çalışması ile öğrenciyi merkez alan bir eğitim sistemini öngörür.

5. Rehberlik yardımını esası, öğrencilerin kendi kişiliklerini daha iyi anlamalarını, problemlerine çözüm yolları bulmada onların kendi kendilerine yeter bir duruma gelmelerini sağlamaktır.

6. Rehberlik bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal olan bütün kapasitelerini kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en uygun bir düzeyde geliştirmesi için öğrencilere yardım etmelidir.

7-Öğrencilere rehberlik yardımı verirken onları türlü yönleri ile tanımak gerekir.

8-Rehberlik uygulamaları her okulun amaç ve ihtiyaçlarına uygun olan alanlarda yoğunlaştırılmalıdır:

9.Rehberlik hizmetleri planlı, programlı örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir düzeyde sunulmalıdır.

10. Birey merkezdir: Her türlü rehberlik çalışması insana yöneliktir.

11. Birey özgürdür ilkesi: Birey her yönüyle özgürdür fakat bu özgürlüğünün sonuçlarını da üstlenebilecek şekilde yetiştirilmelidir

12. Birey öğrenme ve gelişme yeteneğine sahiptir: Birey kişiliğini oluşturma sürecinde öğrenebilen ve gelişebilen bir varlıktır.

13. Rehberlik işbirliğini gerektirir: Rehberlik hizmetleri birey ile ilgili tüm diğer bireylerin işbirliği ile yürütülür.

14. Rehberlik bireyi kendine yeter bir duruma getirmeyi amaçlar: Rehberlik hizmetlerinin özünde bireyi tüm yönleriyle yeterli bir duruma getirmek yatar.

15. Her birey dinamik bir yapıya sahiptir: Okulda uygulanacak rehberlik programı dinamik bir yapıya sahip olmalıdır. Çünkü öğrenciler değişim halindedir. Çevredeki olanaklar, koşullar, yararlanabilecek bilgi kaynakları değişmektedir.

16. Bireyi tanımak, anlamak esastır: Bireye yardım sunulurken onu olabildiğince çok yönüyle tanımak gerekir.

Psikolojik Yardım İlişkilerinin Kapsadığı Alan

- 1-Öğrenciler ,
- 2-Öğretmenler,
- 3-Okul yönetimi,
- 4-Aile,
- 5-Çevre,

REHBERLİK ANLAYIŞINDAKİ DEĞİŞME GELİŞMELER

- Kriz yönelimli rehberlik yaklaşımı
- İyileştirici-Çare bulucu rehberlik yaklaşımı
- Önleyici rehberlik yaklaşımı
- Gelişimsel rehberlik yaklaşımı

REHBERLİK ANLAYIŞINDA DEĞİŞME VE GELİŞMELER

Kriz Yönelimli Rehberlik Yaklaşımı	İyileştirici – Çare bulucu Rehberlik yak.	Önleyici Rehberlik Yaklaşımı	Gelişimsel Rehberlik Yaklaşımı
<p>Bireye yaşamının değişik dönemlerinde meydana gelen olağanüstü olaylar ve kriz durumlarında yardım etmedir.</p> <p>Örneğin; ana-baba boşanması, intihar deneyimi, ana-baba birinin kaybı, cinsel istismar, şiddete maruz kalma gibi</p>	<p>Bireyin eksik yanları ve hatalı davranışları üzerinde odaklaşarak bunları tamamlayıcı-iyileştirici bir amaç edinmektedir. Okul başarısızlığı, iletişim sorunlarından kaynaklanan olumsuzluklar, düşük benlik saygısı gibi durumlar</p>	<p>Önceki iki yaklaşımın sınırlılıklarını gidermek amacıyla ortaya çıkmıştır. Olası sorunlar ortaya çıkmadan önce kestirilmekte ve rehberlik etkinlikleri ile sorunların ortaya çıkmadan önce önlenmesi söz konusudur</p>	<p>Öğrencilerin içinde bulundukları yaş ve gelişim dönemlerinin bir gereği olarak yerine getirmeleri beklenen gelişim görevleri olduğu gerçeğinden hareketle, rehberlik hizmetlerinin çocuklara bu gelişim görevlerini kazanmaları için <u>sistemli ve programlı</u> bir şekilde yardım etmeyi öngörür.</p>

Fırsatlar Sunar

Teşekkürler

Doç. Dr. Hatice KUMCAĞIZ

Rehberlik

Çağdaş Eğitim Sisteminde Öğrenci Kişilik Hizmetleri Ve Rehberlik

Ünite 1